

NOTAT

Til: Sundhedsudvalget

Direkte 38666021

Ref.: René Lynderup Frank

Dato: 20. september 2021

Status for aktivitetsudviklingen på Nordsjællands Hospital

Formålet med 'Analyse af kapaciteten på nye Nordsjællands Hospital' var at vurdere, om der vil være et tilstrækkeligt antal sengepladser og ambulatorierum på det nye Nordsjællands Hospital.

Det blev konkluderet, at særligt sengekapaaciteten på det nye hospital var presset. Vurderingen tog udgangspunkt i en opgørelse af antal sengedage i 2019¹ og ambulante besøg i 2018 på Nordsjællands Hospital, der blev sammenholdt med den fremtidige kapacitet på nye hospital. Forbruget af sengepladser på hospitalet i 2019 var således større end den kapacitet, der er til rådighed på det nye hospital, når det tages i brug i 2024.

Som en del af analysen blev der udarbejdet en såkaldt senge-trappeanalyse, der viste, at hospitalet skulle omstille aktiviteten år for år og dermed reducere behovet for sengepladser for at have tilstrækkelig fysisk kapacitet på det nye hospital. Det kan fx ske ved at omlægge til ambulant behandling, undgå unødvendige indlæggelser, forebygge genindlæggelser eller sikre mere effektive patientforløb.

En omstilling af aktiviteten til færre sengepladser forudsætter, at den ikke vil medføre overbelægning i tidspunkter med spidsbelastning, og at den giver fagligt mening, hvor der fortsat sikres høj kvalitet i behandlingen og gode patientforløb for borgerne i den nordlige del af regionen. Muligheden for at opnå dette ville ifølge analysen især afhænge af igangværende og kommende indsatser i projekt Livskraft på Nordsjællands Hospital, som skulle understøtte en

---

¹ Antallet af sengedage for hele året i 2019 var estimeret med udgangspunkt i aktivitetsopgørelse for perioden januar-august 2019.

løbende omstilling frem mod, at det nye hospital tages i brug, jf. mødesag til regionsrådet d. 4. februar 2020.

Modsat vurderingen af sengekapaciteten, viste analysen, at antallet af ambulatorierum på det nye hospital er tilstrækkelig under forudsætning af, at der ikke ses en større vækst i antal ambulante kontakter i årene frem mod ibrugtagningen af det nye hospital. Ved et større behov for ambulatorierum blev der i analysen peget på en række muligheder for at sikre tilstrækkelig kapacitet, fx udvide åbningstid, reducere tid per konsultation eller sikre bedre rumudnyttelse.

Som en del af bespareelsesprocessen for det nye hospital blev det besluttet på møde i regionsrådet i juni 2021 at undlade at etablere ca. 40 ambulatorierum, men til gengæld planlægges med 24 rum i de to nye sundhedshuse i Helsingør og Frederikssund. Det indebærer samlet set, at der er færre ambulatorierum til rådighed, når det nye hospital tages i brug.

Nedenfor er der givet en aktuel status for udviklingen i hospitalsaktiviteten på Nordsjællands Hospital, der er vurderet i forhold til den fremtidige kapacitet på det nye hospital.

Opsummering på status for aktivitetsudviklingen

Kapacitetsanalysen fra 2020 konkluderede, at sengekapacitet på det nye Nordsjællands Hospital var presset, og at der var behov for at omstille hospitalsaktiviteten, der ville kræve særlige indsatser over en kortere årrække. Samtidig blev det vurderet, at Nordsjællands Hospital havde igangsat en række relevante indsatser med projekt Livskraft, som skal understøtte denne omstilling løbende.

Denne første opfølgning på kapacitetsanalysen viser en generel tendens med færre sengedage. Aktivitetsudviklingen frem til juli 2021 indfrier allerede på nuværende tidspunkt målet om antal sengepladser i 2024, der er fastlagt i sengetrappen.

COVID-19 pandemien og afvikling af udskudt aktivitet har haft betydning for aktivitetsudviklingen i den periode, som denne opfølgning tager afsæt i, ligesom det er vanskeligt at fastlægge på nuværende tidspunkt, hvor stor en andel af faldet i sengedage, der skyldes nedlukningen af samfundet og ændret sygdomsbillede eller effektiviseringstiltag på hospitalet. Disse tiltag er gennemgået nedenfor. Det vurderes af Nordsjællands Hospital, at der er tale om en række reelle effektiviseringstiltag med effekt, der blandt andet viser sig i form af et faldende behov for sengepladser på hospitalet.

Nordsjællands Hospital er et akuthospital, hvor størstedelen af de patienter, der indlægges, er akutte indlæggelser. Opgørelse af kontakter i Akutmodtagel-

sen viser, at antallet af akutte ankomster er på niveau med tiden før pandemien, hvilket indikerer mere normale tilstande for hospitalet efter nedlukning af samfundet.

I den kommende vinterperiode forventes et stigende antal borgere, der har behov for indlæggelse, bl.a. som følge af influenza, som således vil øge sengebehovet. I den næste opfølgning på kapacitetsanalysen i 2022 kan det konkluderes mere entydigt, om det samlede antal sengedage for året kan rummes inden for kapaciteten på 570 sengepladser, der er til rådighed på det nye hospital i 2024.

Udviklingen på det ambulante område viser et stigende antal ambulante kontakter. En del af stigningen skyldes, at hospitalet har fået et større optageområde inden for øre-næse-hals området i opgørelsesperioden. Tilsvarende udviklingen i sengedage har den ambulante aktivitet også været påvirket af pandemien og sygeplejerskestrejken.

På det ambulante område er der i perioden sket en stigning inden for virtuelle kontakter, hvilket blandt andet skyldes en konvertering af fremmødekontakter til virtuelle kontakter. Nordsjællands Hospital er aktuelt i gang med at organisationsudviklingsprojekt for ambulatorieområdet, der har til formål at sikre en effektiv udnyttelse af ambulatoriekapaciteten og forberede omstillingen til den fremtidige organisering af ambulatoriedriften på både det nye hospital og i de nye sundhedshuse. Som en del af arbejdet vurderes det, i hvilket omfang den ambulante aktivitet, der foregår virtuelt, kan varetages i tilstødende kontorfaciliteter og dermed ikke optage ambulatorierum.

Ved næste opfølgning af kapacitetsanalysen i 2022 kan der gives en mere nuanceret vurdering af den samlede ambulatoriekapacitet med udgangspunkt i organisationsudviklingsprojektet og den fremtidige udnyttelse af de ambulatorierum, der er til rådighed.

Status på aktivitetsudviklingen på Nordsjællands Hospital

Udviklingen i behovet for sengepladser

Det nye Nordsjælland Hospital vil have 570 sengepladser til rådighed. Der planlægges som udgangspunkt med en gennemsnitlig belægningsprocent på 85 %, der svarer til en samlet årlig sengekapacitet på ca. 177.000 senge-dage².

I 2019 var der ca. 192.000 sengedage på Nordsjællands Hospital svarende til 620 forbrugte sengepladser med 85 % belægning³. Pr 1. december 2019 blev antallet af sengepladser på hospitalet reduceret til 616 senge med en forventning om, at sengeantallet vil have en gennemsnitlig belægning på 85 %.

Sengetrappeanalysen viste, hvilken årlig omstilling af aktiviteten, der er nødvendig frem til 2024, for at sikre tilstrækkelig fysiske sengepladser på det nye hospital. Målet i sengetrappen er at reducere sengebehovet år for år fra 616 sengepladser ultimo 2019 til 570 sengepladser i 2024. Dermed skulle hospitalet reducere behovet for senge med 46 sengepladser inden for en kortere år-række.

Det blev endvidere bemærket i analysen, at befolkningsprognosen med flere ældre borgere i hospitalets optageområde kan medføre et yderligere pres på sengekapaciteten, og dermed kan behovet for at omlægge aktiviteten bliver endnu større i de kommende år.

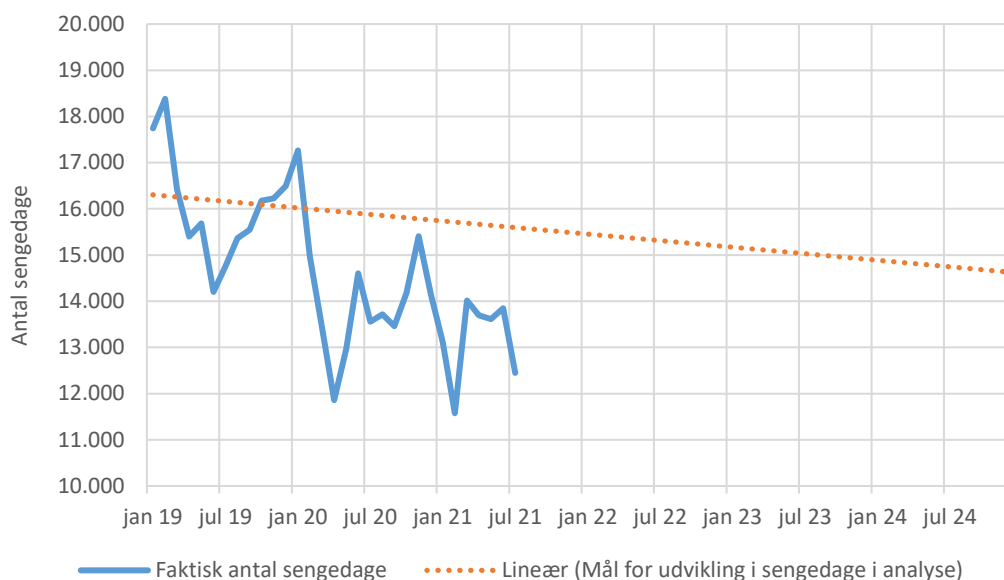
I figur 1 ses den faktiske udvikling i antal sengedage på Nordsjællands Hospital siden januar 2019 (blå linje) og målene i sengetrappen om gradvist af reducere antal sengedage (orange stiplede linje). Opgørelsen viser en generel tendens med færre sengedage, og at udviklingen frem til juli 2021 allerede på nu-værende tidspunkt indfrier de mål, der er fastlagt i sengetrappen frem til 2024.

---

² Ekspertpanelet vedr. sygehusinvestering fra 2007 forudsatte en gennemsnitlig belægning på 85 %, dvs. hvor mange procent af den normerede sengekapacitet kan forudsættes at være i drift/benyttet hele tiden.

³ I analysen blev sengepladser i 2019 estimeret til 626 senge med 85 % belægning. Opgørelse af faktiske antal sengedage viser færre sengedage i 2019 svarende til 620 senge.

Figur 1. Udvikling i antal sengedage på Nordsjællands Hospital

Opgørelsen er påvirket af COVID-19 pandemien og udskudt aktivitet særligt i 2020, ligesom der med sygeplejerskestrejken medio juni 2021 kan forventes en lavere aktivitet. Omvendt har pukkelafrvikling isoleret set øget aktiviteten.

På Nordsjællands Hospital aftog antallet af indlagte patienter med COVID-19 i februar 2021⁴. I december 2020 var der i gennemsnit ca. 44 dagligt indlagte patienter med COVID-19, mens der i februar 2021 var ca. 20 dagligt indlagte patienter på Nordsjællands Hospital.

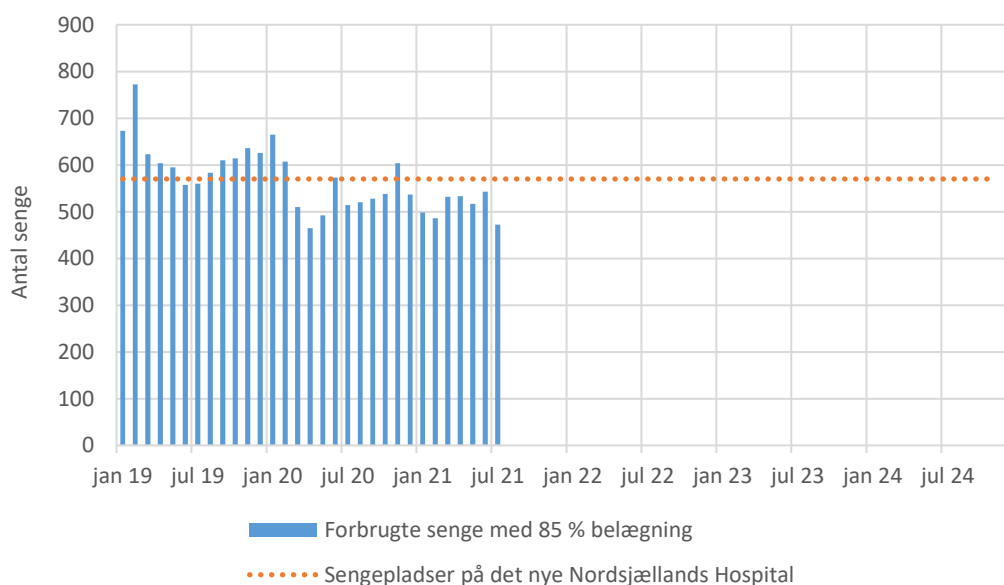
I perioden februar – juni 2021 (efter indlagte patienter med COVID-19 var aftagende og før sygeplejerskestrejken) var der samlet set ca. 67.000 sengedage på hospitalet, der ligger under målet i sengetrappen. En fremskrivning af aktiviteten for de fem måneder viser ca. 160.000 sengedage for 2021 og dermed samlet set under målet i sengetrappen på ca. 187.000 for året. Antallet af sengedage i disse måneder forventes dog ikke at være repræsentative for de øvrige måneder af året. Som udviklingen i figuren også indikerer, kan der forventes, at hyppigheden af indlæggelser stiger i vinterperioden, bl.a. som følge af influenza, der forventelig vil betyde flere sengedage særligt i sidste del af året.

I figur 2 er den ovenstående udvikling i antal sengedage på hospitalet omregnet til gennemsnitlige forbrugte senge med 85 % belægning måned for måned

⁴ Opgørelse fra dagligt overblik over COVID-19 indlagte patienter i Region Hovedstaden

(blå søjler). Den fremtidige kapacitet på det nye Nordsjællands Hospital fremgår af den stiplede orange linje. Figuren viser samme tendens som figur 1, men her fremgår antal forbrugte senge frem til juli 2019.

Figur 2. Udvikling i forbrugte senge på Nordsjællands Hospital

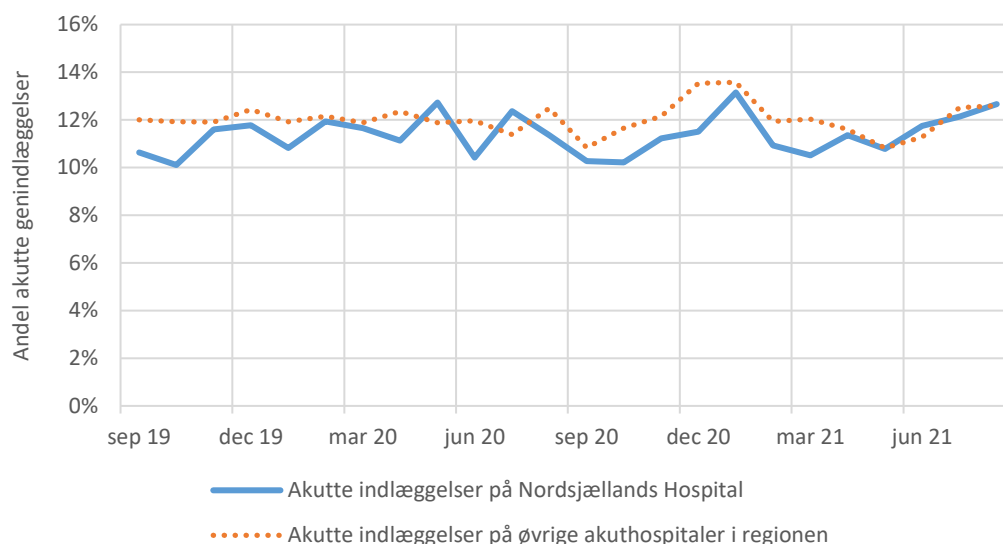
For alle dage i 1. halvår 2021 har hospitalets sengebehov været under 570 sengepladser, som svarer til den kapacitet, der er til rådighed på det nye hospital. Før COVID-19 pandemien var der særligt i vinterhalvåret ofte behov for mere end 570 sengepladser.

Udviklingen med færre forbrugte senge kan delvist forklares af kortere indlæggelsestider. Opgørelse af den gennemsnitlige indlæggelsestid for voksne patienter fra 2018 til 2021 viser et fald fra 3,4 til 2,8 dage, svarende til et fald på 18 %. Der ses et markant fald i indlæggelsestiden fra marts 2020, hvor COVID-19 pandemien indtræffer, men indlæggelsestiden har været overvejende stabil siden da. En del af faldet formodes at skyldes en ændring i sygdomsbilledet, der var en direkte følge af pandemien og af nedlukning af samfundet, hvor der stadig ses færre infektioner.

Langt størstedelen af de patienter, der indlægges på Nordsjællands Hospital, er akutte indlæggelser. Opgørelse af kontakter i Akutmodtagelsen på hospitalet viser, at antal akutte ankomster siden april 2021 har været på niveau med 2019. Der ses således ikke færre akutte patienter efter pandemien, men en større andel af patienterne afsluttes i Akutmodtagelsen i 2021 end i 2019, svarende til at ca. 10 % flere færdigbehandles i Akutmodtagelsen.

I figur 3 ses den faktiske udvikling i andelen af akutte genindlæggelser på Nordsjællands Hospitalet sammenlignet med niveauet på de øvrige akuthospitaler i regionen.

Tabel 3. Udvikling i akutte genindlæggelser på Nordsjællands Hospital

Andelen af akutte genindlæggelser på Nordsjællands Hospital ligger på niveau med andelen på de øvrige akuthospitaler i regionen. Ovenstående udvikling med en kortere indlæggelsestid for voksne patienter og med flere patienter, der færdigbehandles i Akutmodtagelsen, har således ikke umiddelbart medført en stigning i akutte genindlæggelser.

Umiddelbart efter pandemien indtraf i marts-april 2020 faldt antallet af akutte genindlæggelser, der skal ses i sammenhæng med, at hospitalet generelt så færre patienter under nedlukningen (andelen af akutte genindlæggelser var uændret).

Samme tendens med færre patienter gjorde sig også gældende særligt i januar 2021 og under sygeplejerskestrejken, hvor der i modsætning til ovenstående ses en stigning i andelen af akutte genindlæggelser. Denne tendens ses også på regionens øvrige akuthospitaler, jf. figuren.

Udviklingen i ambulante kontakter

I forbindelse med bespareelsesprocessen for det nye Nordsjællands Hospital blev det besluttet at lade et areal stå uindrettet i det centrale ambulatorieområde, svarende til ca. 40 ambulatorie samt dertilhørende birum mm. Området etableres som råhusareal, der ved senere behov vil kunne indrettes til anden anvendelse. Beslutningen om reduktion af de 40 rum blev baseret på udflytning af aktivitet til de to nye sundhedshuse i Helsingør og Frederikssund, sva-

rende til 24 ambulatorierum, og en tendens mod at flere ambulante besøg afholdes virtuelt end forudsat i det oprindelige planlægningsgrundlag, samt en forventning til en højere kapacitetsudnyttelse.

Der arbejdes på Nordsjællands Hospital med et organisationsudviklingsprojekt vedr. ambulatorieområdet. I perioden august-september 2021 gennemføres et intensivt forløb (ambulatoriesprint), hvor alle kliniske afdelinger med ambulante aktivitet involveres i udvikling af principper og fordeling af ambulatorierum med henblik på at sikre en høj udnyttelse af den ambulante kapacitet og forberede omstilling til den fremtidige organisering af ambulatoriedriften på både det nye hospital og i de nye sundhedshuse.

Nogle af de indsatser, der arbejdes med, og som forventes at bidrage positivt til kapacitetsudnyttelsen, er:

- *Virtuelle kontakter*
Hospitalet har en målsætning om at 35 % af den ambulante aktivitet skal foregå virtuelt. Der arbejdes med denne omstilling samt en tilrettelæggelse af forløb, hvor virtuel aktivitet kan foretages sammenhængende i tilstødende kontorfaciliteter og dermed ikke optager ambulatorierum.
- *Højere udnyttelsesgrad af ambulatorierum*
Ved en central organisering og fordeling af ambulatorierum med 'brugsret frem for ejerskab' forventes det, at der kan opnås en væsentlig højere rumudnyttelse. Der tages afsæt i en 85 % rumudnyttelse og 7,4 timer dagligt.
- *Brug af forskellige rum*
Der er en række øvrige rum på det nye hospital, som vil kunne understøtte ambulatoriedriften og kapacitetsbehovet samt skabe mere sammenhængende patientforløb. Dette gælder i kontorarealer, i FAM og på sengeafsnittene. Der skal arbejdes organisatorisk med tilrettelæggelse af forløb, der inkluderer rum på tværs af hospitalet.

Her foruden vil der blive set på behovet for omlægning af kontrolaktivitet til mere behovsstyrede ambulatoriebesøg, bl.a. via øget teknologiunderstøttelse. Resultaterne af den igangværende proces forventes klar i efteråret 2021, hvorefter principperne vil blive testet og videreudviklet i de nuværende ambulatoriefaciliteter og i de nye sundhedshuse.

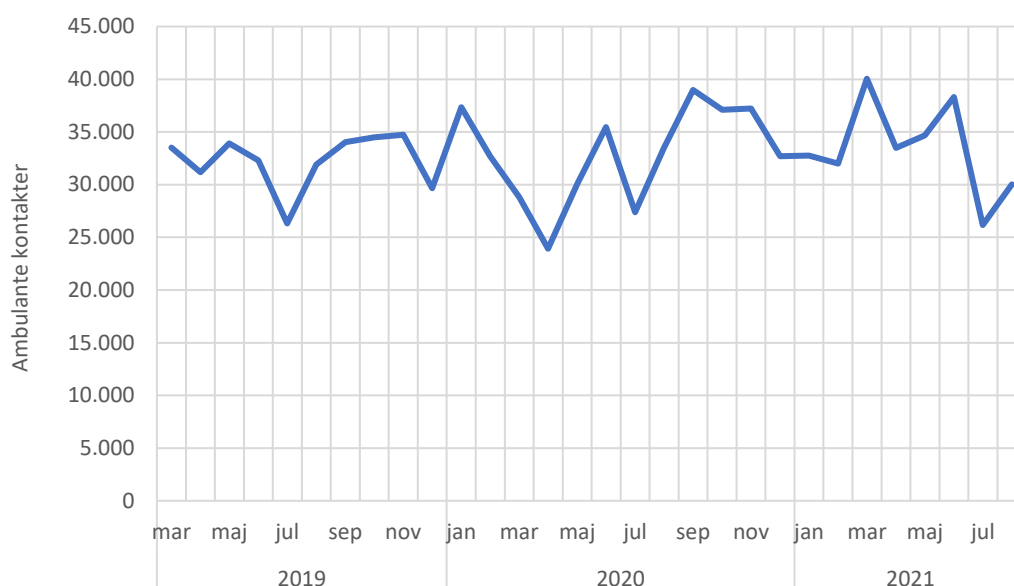
Ved næste opfølgning kan der gives en mere nuanceret vurdering af ambulatoriekapaciteten på det nye hospital, hvor der gives en status for organisationsudviklingsprojektet og udnyttelsen af de ambulatorierum, der vil være til rådighed.

I denne opfølgning vises en overordnet status for udviklingen i antal ambulante kontakter på Nordsjællands Hospital, der er vist i figur 4. Opgørelsen er afgrænset til perioden marts 2019 (siden LPR3 blev indført) frem til august 2021. Data indeholder både kontakter af typen fremmødekontakter (patienter møder på hospitalet), udekontakter (klinisk personale møder patienten i eget hjem) samt virtuelle kontakter (telefon- og videokonsultationer).

Data er behæftet med usikkerhed som følge af nedlukninger grundet pandemien og sygeplejerskestrejken samt de deraf følgende afviklinger af ventelister.

Figur 4. Udvikling i ambulante kontakter på Nordsjællands Hospital

Opgørelsen viser en tendens med et stigende antal ambulante kontakter, der er steget med 5,5 % fra året før pandemien (marts 2019 - februar 2020) til seneste hele år (september 2020 - august 2021). En del af forklaringen på stigningen kan tilskrives et øget optageområde for Øre-Næse-Hals-specialet. Stigningen skyldes både at et øget antal patienter har været haft en kontakt i ambulatorierne samt en mindre stigning i antal kontakter pr. patient.

Af tabellen herunder ses udviklingen i antal virtuelle kontakter og fremmødekontakter. Data viser, at der næsten er sket en fordobling af antal virtuelle kontakter, svarende til 49.000 kontakter, og samtidig er antal fremmødekontakter faldet med ca. 29.000 kontakter.

Tabel 1: Udviklingen i antal ambulante kontakter

	Virtuelle kontakter	Fremmødekontakter
Marts 2019 til februar 2020	46.866	339.445
September 2020 til august 2021	96.333	310.800
Forskel	49.467	-28.645

Forklaring på aktivitetsudviklingen

Nordsjællands Hospital arbejder aktuelt med en række indsatser med fokus på optimering af flow og behandlingsforløb, der samtidigt reducerer forbruget af sengedage og dermed behovet for sengepladser.

Der arbejdes fx med at forbedre flow i Akutmodtagelsen og sikre at flest mulige patienter kan udskrives direkte derfra - og tilsvarende på sengeafsnittene ved at undgå flytninger mellem afdelinger og lignende skift, der forlænger patientens ophold på hospitalet.

I Akutmodtagelsen er der siden 2019 sket en øget fokusering på specialekompetencer (sygeplejersker og læger) i front, så patienterne hurtigt kommer i de mest kompetente hænder. Mere specifikt vurderes følgende indsatser i Akutmodtagelsen at bidrage til færre sengedage:

- Øget lægebemanding hele døgnet
- Udbygning af antallet af senge
- Tværsektoriel Team har fokus på at sikre hurtig og ordentlig overlevering til kommune ved udskrivning, og Udkørende Team sikrer opfølgning på patienten, forebygger genindlæggelser og yder support til kommune
- Senest er de akutte intern medicinske patienter ændret til at høre under Akutmodtagelsens behandlingsansvar med faste tilsyn fra specialerne. Dette med henblik på både øget flow og behandlingskvalitet.

Afprøvning af omlægning af stuegang og samling af patientforløb, der før involverede flere afdelinger, på sengeafsnit på to afdelinger har ført til en generel reduktion af indlæggelsestiden, svarende til i alt 18 sengepladser. Det fulde potentiale på hospitalet er endnu ikke afdækket.

Derudover har brug af hjemmemonitorering og virtuelle kontakter vist et potentiale under COVID-19 pandemien, som der arbejdes videre med at afdække og implementere.

Hertil kommer, at der aktuelt pågår et forskningsprojekt (Influenzer) om hjemmeindlæggelser med hjemmemonitorering, virtuel stuegang og direkte kontakt til plejepersonale ved behov, som hospitalet forventer vil have et stort potentiale i forhold til tidspunkter med spidsbelastning i vintermånederne. Projektet iværksættes i 2021 primært til patienter med COVID-19 og influenza.

Det er generelt gældende, at det ikke aktuelt er muligt at skelne de iværksatte initiativer fra konsekvenserne af pandemien og nedlukningen af samfundet. Opgørelse af hospitalsaktiviteten i vinterperioden 2021-2022 vil vise, hvordan og i hvilket omfang initiativerne har effekt.